

Baggrund lærer

Soundscapes

Hvad er et soundscape?

Et soundscape er et lydlandskab; et særligt lyd-sted. Ligesom man ser på et landskab med øjnene, kan man også lytte til et landskab med ørerne. Ofte kan man genkende steder bare ved at lytte til dem.

Et soundscape består af forgrundslyde. Det er de lyde, som springer i ørerne, når man lytter til det: en hund der gøer, en person der taler, en klokke der ringer osv.

Et soundscape består også af baggrundslyde. Det er de lyde, der hele tiden er til stede: trafikstøj, lyden af havet, regn, blæst i træerne osv.

En særlig del af soundscapets lyde er lydmærker (ligesom et 'landemærke'). Det er lyde, som er typiske for et bestemt soundscape: rådhusklokkerne i København, Vesterhavet i Jylland osv.

Øverste billede:
Santa Monica-mo-
len i Californien,
USA. Foto: BKD,
DDO Public Do-
main

Nederste billede:
Sand-ørken fra
Dubai. Foto: Peter
Dowley. CC 2.0

Baggrund lærer:
Soundscapes

Side 2

Øverste billede:
Optog i London
af Unsplash, CC0
Public Domain.

Venstre billede:
Tropisk strand,
Malaysia. Foto:
Jakub Michankow.
CC 2.0

Højre billede:
Bambusskov fra
Bali, Indonesien.
Foto: Gabriella
Medici.

Ude

1. Hvordan lyder der på de forskellige billeder af soundscapes?
2. Hvilke ting kan man mon høre - hvilke ting kan man ikke høre?
3. Hvilke lyde er typiske for hvert sted?
4. Hvordan adskiller de forskellige soundscapes sig fra hinanden?

Inde

Vi har også 'soundscapes' indendøre. Hvis I går rundt på skolen vil I opleve at lydbilledet ændrer sig. I kælderen, på kontoret, i klasseværelset, på gange, på trappen, på legepladsen. Diskuter forskellige lyd-modsætninger, som I kan finde:

- Udenfor - indenfor
- Fælles rum/aula - klasseværelse
- Frikvarter - time
- Højt til loftet - lavt til loftet
- Etageadskillelse - ventilationsrør
- Glasvæg - trævæg
- Trapper - gulv/etage

Find selv på andre modsætninger.

Hvordan lyder disse soundscapes forskelligt?

- Baggrundsstøj/stille
- Stor efterklang (ekko)/lille efterklang (tør lyd)
- Bestemte baggrundslyde (ventilator, elevatorlyd, projektor/computer-summen; gelænder-kling ved trappe, grus udenfor osv.)

Fra soundscape til komposition

Hvordan kan man udnytte disse kontraster rent musikalsk i en lydvandring?

- Man kan spille hver gang: døren går op; nogen går ned ad trappen; nogen taler/ikke taler
- Man kan lave et grus-instrument, der triller ind i skolen og måske ligefrem "tager gruset med" udefra osv.